

POLETNA ŠOLA IZZA KUHINJSKEGA LONCA

Andrej Palir

Po vseh prestanih naporih na taboru z otroki je bilo zame kar samoumevno, da odidem domov, pa čeprav sem Bernardu in Miranu že nekako obljubil, da bom sodeloval v organizaciji poletne šole. Mera je bila polna, telo je želelo počivati, mene pa je gnalo v hribe, kjer bi bil lahko spet enkrat sam s sabo in mi ne bi bilo treba skrbeti za druge.

Tako sem kar osupnil, s kakšno nejevoljo, razočaranjem, kar jezo, je Miran odreagirail, ko sem ga seznanjal s svojim odhodom. Hkrati pa sem imel občutek, da se mi je spet nekaj izmaknilo. Pod tem vtisom sem v hipu razmislil nekako takole: "Že tolikokrat sem počel vse mogoče stvari, pa nisem vedel zakaj, bom pa ostal, že zavoljo prijateljstva..." Odločil sem se, da ostanem.

Vrnil sem se v kuhinjo, med lonce za ljudi, med ljudi za lonce in med ljudi. Pa čeprav preko telesa. Soparica v šotoru, ose, skrb in gneča... Kako je pritisk med lonci naraščal, vemo ljudje za lonce, ki smo to drug drugemu sporočali z: "Madona, koliko tile pojejo!", in: "Sem mislil, da je bilo z otroki hudo, tile so pa še hujši!" In popuščal sem, kadar je bilo slišati: "Dobro, da si prišel, nič kaj nam ni šlo od rok, ko te ni bilo..." Res je, večkrat smo ljudje za lonce skočili na predavanje ali v skupine, toda potem sem vedno vedel, kam se moram vrniti. Povedati hočem, da je bila kuhinja zame okvir, ki me je varoval pred šolarsko zvedavostjo, tako da po predavanjih nisem obvisel v praznem, doživel nekakšnega kolapsa kot po navadi, ampak je šlo za kontinuirano napetost, le druge vrste. Tako sem potem med mešanjem čorbe premleval o tem, kar sem slišal, in narobe, med predavanji tudi s skrbjo pomislil, kako gre v kuhinji. In tako je spomin na poletno šolo sedaj nekakšna gibljiva slika, kjer je pomembnost predavanj neločljivo prepletena z nepomembnostjo vsakdanjih opravil, in resnosti Hribarjevega predavanja o postmoderni ni prav nič motil pes Herbert, ki je takrat pod mizo lizal ostanke obeda iz Marijkine sklede. Kuhinja pa je bila tudi okvir moji smopomembnosti, saj zapredenost v takšne misli, kot je, kaj bomo jutri kuhali, kaj je potrebno kupiti in kako naj to, kar sedaj tu mešam, postane podobno tistemu, kar imam v mislih, ni imela dosti skupnega s pomembnostjo tem o avtopoezi, svetosti življenja itd. Okvir torej, ki me je napenjal, da lahko sedaj, ko to pišem, v uklonljivosti vaje prepoznavam hotenje, da bi bil več itd., ki ga ne morem razlikovati od telesnih sokov in ki me zdaj žene, da to pišem.

Težko mi je sedaj razložiti vrh dogajanja, kot je to običajno pri šolskih spisih. Zame je bil vrh vedno, kadar smo obrok hrane zgotovili in nam je uspelo postreči, in vrh je bilo vsako predavanje znova. V spomin pa mi prihaja slepeča belina proda tistega vročega popoldneva na ekološkem izletu, ko smo se, čudna družčina, med grmovjem drenjali pod težo poletnega dne. Jernej je razlagal o gozdu. Zagledal sem se v pobočje Ratitovca, v poseke, v skoraj gola debela dreves. Zdelo se mi je, da nekako sama zase štrlijo v nebo. In mogoče bi zdaj, da se ne oddaljim od kuhinje, rekel, da sem stal tam, za hip sam, kot lonec, prostor za tisto svetlobo, nebo, hribe, smreke in vonjave, za tiste besede in ljudi naokoli.